

19.5.2014

Ympäristöministeriö

Kirjaamo.ym@ymparisto.fi

Viite: 29.4.2014 päivätty lausuntopyyntö, Dnro YM 028:00/2011

Lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta

Vesilaitosyhdistys (VVY) on vesihuoltolaitosten toimialajärjestö. Jäseninämme on noin 300 vesihuoltolaitosta kattava noin 90 % maamme vesihuollosta.

Järjestetty vesihuolto kattaa tällä hetkellä talousveden osalta yli 90 % ja jätevesien johtamisen ja käsittelyn osalta yli 80 % Suomen väestöstä. Jätevesien käsittelyn sivutuotteena syntyy puhdistamolietettä, jota jalostetaan käsittelemällä myös maataloudessa hyödynnettäviksi lannoitevalmisteiksi. Asetuksen vaatimuksilla voidaan tukea ravinteiden kierrätystä kestävällä tavalla.

Nitraattiasetuksen vaatimuksilla on konkreettisesta merkitystä vesien ja pohjavesien laadun parantamisessa ja suojelussa. Vesien suojelua tulee edistää ja siihen liittyviä toimia tarvitaan kaikilla sektoreilla, jotta vesistöjemme tila parane.

Aumavarastointi (6 §)

Orgaanisten lannoitevalmisteiden säilyttäminen aumoissa pelloilla on logistisesti toimiva ratkaisu sekä lannoitevalmisteiden valmistajan että niitä käyttävän viljelijän kannalta. Vesilaitosyhdistys toteaa, että asetuksen valmistelussa on nyt otettu huomioon aumavarastointin käytännön toteuttamiseen liittyviä haasteita, sillä asetusehdotuksen mukaan varastointi aumassa sallitaan helmikuun alusta alkaen. Tämä on VVY:n mielestä hyvä ratkaisu, sillä tällöin kuljetukset voidaan järjestää ennen kelirikkokautta ja lannoitevalmisteet olisivat pelloilla valmiina silloin, kun niitä tarvitaan. Levitys on ehdotuksen mukaan mahdollista toteuttaa huhtikuun alusta alkaen, kun pellot ovat sulaneet ja kuivuneet.

Auman kuiva-ainepitoisuus (6 §)

Ehdotuksen mukaan orgaanista lannoitevalmistetta, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 %, voidaan varastoida aumassa.

Käytännössä 30 %:n kuivausaste on haasteellista saavuttaa nykyisillä kuivaustekniikoilla. Lietteen kuivauksessa tavoitteena on mahdollisimman hyvä kuivausaste, sillä tämä vähentää muodostuvan lietteen määrää ja siis kuljetus ja tilatarvetta. Tehokkailla menetelmillä, kuten linkokuivauksella polymeeriannostelulla tehostettuna saavutetaan parhaimmillaan mädätetylle lietteelle yli 30 %:n kuiva-ainepitoisuus, mutta useimmiten kuiva-ainepitoisuus on välillä 20 – 30 %, eikä olemassa olevalla kuivauskalustolla päästä korkeampaan kuiva-ainepitoisuuteen. Mädätetty liete pystytään kuivaamaan tehokkaammin kuin mädättämätön liete. Asetettu raja-arvo on käytännössä monelle toimijalle hyvin hankala, koska ehdotettu raja-arvo jää saavuttamatta. Orgaaninen lannoitevalmiste, jonka kuiva-ainepitoisuus on 25 %, on olomuodoltaan kiinteää ja voidaan asiallisesti muodostaa aumaksi. Kun päästöt minimoidaan auman sijoittamisella, rakenteella ja muodostuvien nesteiden hallinnalla, ei kiintoaine-pitoisuutta ole tarpeen liiallisesti rajoittaa.

Vesilaitosyhdistys ehdottaa, että riittävä kuiva-ainepitoisuusvaatimus aumassa ja pellolla varastoitavalle orgaanisille lannoitevalmisteille on 25 %.

Auman suojaukset (6 §)

Asetusluonnoksessa edellytetään, että auma on sijoitettava kantavalle maalle ja kaltevilla pellolla lähelle pellon yläreunaa. Aumaa ei saa sijoittaa alle 100 metrin etäisyydelle vesistöä, valtaojasta tai talousvesi-kaivosta eikä alle viiden metrin etäisyydelle ojasta. Auman pohjalle on levitettävä vähintään 20 cm:n nestettä sitova kerros ja auma on peitettävä tiiviillä peitteellä. Lisäksi alusta on muotoiltava siten, että nesteiden pääsy ympäristöön estyy.

Asetusehdotuksen edellyttämät toimenpiteet lisäävät patteroinnin kustannuksia ja työmäärää. Nykyisillä toimintatavoilla tutkitusti hyvin pienelle pinta-alalle kohdistuva kuormitus vähenisi edelleen ehdotuksen mukaisten toimintatapojen myötä. Vesilaitosyhdistys pitää kuitenkin lietteiden kierrätyksessä oleellisena sitä, että peltopatterointia varastoinnin muotona voidaan myös jatkossa toteuttaa. Vesilaitosyhdistys kannattaa patterointiin liittyvän tutkimuksen jatkamista, jotta jatkossa hyvistä patterointikäytännöistä voitaisiin laatia selkeät ja luotettavaan tietopohjaan pohjautuvat ohjeet.

Säilytysaika pellolla (10 §)

10 §:n mukaan orgaanisia lannoitevalmisteita, joiden kuiva-ainepitoisuus on 30%, voidaan levitysaikana säilyttää pellolla kaksi viikkoa levitystä odottamassa.

Ehdotuksen mukaan peltovarastoinnissa edellytetään, että lannan tai lietteen kuiva-ainepitoisuus on 30 %. Ehdotamme kuiva-ainepitoisuuden raja-arvoksi 25 %:a edellä kerro-
tuin perustein myös tässä.

Kaksi viikkoa on sinällään riittävä säilytysaika, mutta mahdollisuus säilytysajan pidentämiseen sellaisissa olosuhteissa, joissa lannoitevalmisteen levitys ei ole mahdollista, kuten pellon ollessa märkänä, tulisi kirjata asetukseen, jotta ei synny ristiriitaa 10 §:n neljännen ja viidennen momentin välille.

Syysviljan kylvöä edeltävä orgaanisen lannoitevalmisteen levitys (10 §)

Asetuksen 10§:n seitsemännessä momentissa todetaan, että kasvipeitteisenä talven yli pidettäville peltolohkoille lantaa ja orgaanista lannoitevalmistetta saa 1.9. alkaen levittää vain sijoittamalla, ellei kyseessä ole syysviljan kylvöä edeltävä lannan levitys. Ehdotamme, että lausetta täydennetään selvyiden vuoksi seuraavasti: ... ellei kyseessä ole syysviljan kylvöä edeltävä lannan tai orgaanisen lannoitevalmisteen levitys.

Osmo Seppälä
toimitusjohtaja

Saijariina Toivikko
vesihuoltoinsinööri